

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/344/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114226286
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114226286.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: CASH COLLECTORS SK s.r.o., so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, IČO: 44703015, zastúpený: Havel, Holásek & partners, s. r. o., advokátka kancelária, so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava p r o t i žalovanému: N. G., T.. XX.X.XXXX, H. C., C. XX, o zaplatenie 1731,57 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Súd z a s t a v u j e konanie v časti o zaplatenie sumy 62,04 eur titulom kapitalizovaných zmluvných úrokov a úrokov z omeškania.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 29.9.2014 sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.731,57 Eur a úroku z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 1669,53 Eur od 14.12.2013 do zaplatenia. Nárok uplatnil zo zmluvy, ktorú uzavrel jeho právny predchodca Slovenská sporiteľňa so žalovaným o vydaní a používaní platobnej karty a zmluvy o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby, na základe ktorej došlo k povolenému prečerpaniu, ktoré v žalobe označoval aj ako úver. Žalobca pohľadávku ku dňu jej postúpenia na žalobcu t.j. k 13.12.2013 vyčíslil na istinu úveru vo výške 1669,53 Eur, zmluvný úrok 0,46 Eur, úrok z omeškania vo výške 32,36 Eur a úrok z omeškania po zosplatnení vo výške 29,22 eur. V tejto časti okrem istiny úveru po splatnosti však písomným podaním zo dňa 10.3.2015 (č.l. 58) vzal žalobu späť ešte pred začatím konania vo veci samej.

Žalovanému bola doručená žaloba s prílohami ešte dňa 20.10.2014, doposiaľ sa však k nej nevyjadril. Ďalšie zásielky už nepreberal, preto sa ani nedostavil na pojednávanie, avšak s poukazom na ustanovenie § 46 ods. 2 O.s.p. nastala fikcia o doručení zásielky, ktorým bolo doručované predvolanie na pojednávanie dňom vrátenia súdu t.j. 21.10.2015. Súd preto s použitím § 101 ods. 2 O.s.p. konal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom právneho zástupcu žalobcu, zmluvou o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby, zmluvou o vydaní a používaní platobnej karty, oznámením o poskytnutí povoleného prečerpania, oznámením o zmene povoleného prečerpania, všeobecnými obchodnými podmienkami Slovenskej sporiteľne a.s., písomným vyjadrením žalobcu, správami Slovenskej sporiteľne a.s., výzvou Slovenskej sporiteľne a.s. na úhradu dlhu, prehľadom o výberoch žalovaného, prehľadom o úhradách žalovaného a zistil tento skutkový stav:

Dňa 13.7.2006 bola uzavretá formulárová zmluva medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalovaným o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby. Jej predmetom bolo zavedenie bežného účtu pre žalovaného a po splnení podmienok uvedených v obchodných podmienkach banky aj poskytnutie povoleného prečerpania.

Dňa 7.9.2006 bola medzi tými istými účastníkmi uzavretá zmluva o vydaní a používaní platobnej karty.

Listom zo dňa 27.12.2006 Slovenská sporiteľňa a.s. oznámila žalovanému splnenie podmienok pre poskytnutie povoleného prečerpania na jeho bežnom účte od 27.12.2006 do výšky 30.000 Sk s úrokovou sadzbou 15,10% p.a. Toto oznámenie podpísal aj žalovaný.

Listom zo dňa 21.3.2007 došlo s účinnosťou od 21.3.2007 k zmene výšky povoleného prečerpania k bežnému účtu žalovaného a to na 42.000 Sk. Aj toto oznámenie podpísal žalovaný.

Žalovaný vykonal poslednú úhradu na svojom bežnom účte dňa 14.10.2011 vo výške 22,01 Eur (prehľad o úhradách na č.l. 78).

Podľa všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne a.s. platných od 1.1.2006 bodu 7.6.1 ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednaní zo strany klienta alebo ak je klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré trvá viac ako 10 dní alebo ak klient prekročil výšku dohodnutého úverového rámca banka je oprávnená podľa písm. b/ od zmluvy odstúpiť.

Doručenie je upravené v bode 10 tým spôsobom, že pri doručovaní písomností v poštovom styku sa zásielka považuje za doručenú v tuzemsku 3. deň po jej odoslaní a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie (bod 10.3).

Na dotaz súdu Slovenská sporiteľňa a.s. listom zo dňa 21.5.2015 (č.l. 68) oznámila, že k ukončeniu zmluvy so žalovaným došlo na základe odstúpenia od zmluvy v auguste 2013. Uviedla tiež, že odstúpenie od zmluvy už nemá k dispozícii, pretože bolo odovzdané s celou dokumentáciou žalobcovi, keďže na základe zmluvy zo dňa 13.12.2013 bola táto pohľadávka postúpená žalobcovi. Predložila však písomnú výzvu zo dňa 8.3.2011, ktorú Slovenská sporiteľňa a.s. adresovala žalovanému a ktorou ho vyzvala na úhradu dlžnej sumy vo výške 1469,77 Eur, ktorú vyčíslila ku dňu 28.2.2011 v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy. Žalovaného zároveň upozornila, že ak nedôjde k uhradeniu dlžnej sumy v stanovenej lehote, Slovenská sporiteľňa a.s. pristúpi k zvereniu vymáhania predmetnej pohľadávky do mandátnej správy tretej osobe.

Žalovaný celkovo vyčerpal na bežnom účte sumu 14.160,38 eur (výbery na č.l. 74 -76) a celkovo uhradil sumu 14.528,47 eur (č.l. 76-78).

Podľa § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

Podľa § 710 Obchodného zákonníka ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a násl.)

Podľa § 3 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.7.2006 do 31.12.2007) pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť možnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o

a) úverovom limite, ak je stanovený

b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená

c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy.

Ak je na účte prípustné prečerpanie peňažných prostriedkov a toto prečerpanie trvá dlhšie ako 3 mesiace, spotrebiteľ musí byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch.

Zároveň však zmluvu o bežnom účte a o povolenom prečerpaní je potrebné považovať aj za spotrebiteľskú zmluvu s poukazom na § 23 a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.7.2006 do 1.7.2007). Podľa tohto ustanovenia totiž spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 23 a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

Vo vysvetlivkách k citovanému ustanoveniu § 23a ods. 2 aký predpis sa má použiť, je odkaz na § 52 až 60 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

Podľa § 54 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V danom prípade súd považoval za dôležitú skutočnosť, že pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa a.s. odstúpila od zmluvy (v súlade s VOP) v auguste 2013.

Podľa § 48 ods. 1 OZ od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 OZ odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Súdy už vo viacerých svojich rozhodnutiach judikovali, že všetky spotrebiteľské zmluvy vrátane tých, ktoré boli uzavreté podľa Obchodného zákonníka majú občianskoprávny charakter. Ak by z pôsobnosti § 54 ods. 1 OZ mali byť vyňaté niektoré typy spotrebiteľských zmlúv, zákonodarca by to explicitne upravil. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ sleduje vylúčenie dopadu nepriaznivejšieho právneho následku na spotrebiteľa oproti následku, ktorý dopadá na spotrebiteľa podľa „tohto“ zákona, pričom je logické, že zákonodarca tým rozumel Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva (teda aj odstúpenie od zmluvy) sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo, ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Napokon nejasnosti v tomto smere už odstránil zákon č. 102/2014 Z.z., ktorý doplnil § 52 ods. 2 OZ o nasledovnú vetu: „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Keďže k tomuto ustanoveniu neexistuje prechodné ustanovenie, je potrebné ho aplikovať od účinnosti spomínaného zákona aj na skôr vzniknuté právne vzťahy. Tento právny záver totiž vyslovil Najvyšší súd SR v rozhodnutí 3 Mcdo 12/2014 zo dňa 21.4.2015.

Vychádzajúc z občianskoprávneho charakteru spotrebiteľskej zmluvy a skutočnosti, že úprava odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka je pre spotrebiteľa výhodnejšia ako úprava v Obchodnom zákonníku, ako aj s poukazom na § 52 ods. 2 OZ sa preto pre posúdenie odstúpenia od zmluvy aplikuje Občiansky zákonník. Je náležité a plné v súlade s princípom ochrany spotrebiteľa, ak sa pre spotrebiteľské vzťahy aplikuje občianske právo a nie podnikateľské právo. Je potrebné vychádzať aj z toho, že zmluvu a VOP koncipoval veriteľ, teda Slovenská sporiteľňa a.s., ktorá sa navyše sama rozhodla pre odstúpenie od zmluvy, aj keď mohla použiť iné právne inštitúty. Súd dodáva, že k totožnému

právnemu záveru o účinkoch odstúpenia od zmluvy o bežnom účte dospel Krajský súd v Prešove v rozsudku 6Co 182/2013 zo dňa 10.6.2014, 5Co 85/2013 zo dňa 21.8.2014, 14Co 64/2013 zo dňa 28.11.2013, Krajský súd v Trnave v rozsudku 24Co 9/2014 zo dňa 27.8.2014 a Krajský súd v Nitre v rozsudku 5Co 243/2013 zo dňa 5.2.2014. Uvedenou problematikou sa zaoberal aj Ústavný súd SR, ktorý uznesením I. US 402/2013 zo dňa 19.6.2013 sťažnosť odmietol, pretože právne posúdenie odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľskom úvere považoval za ústavne konformné.

Podľa § 48 ods. 2 OZ sa v dôsledku odstúpenia od zmluvy zmluva zrušuje od začiatku (ex tunc) a tým zanikajú aj práva a povinnosti zo zmluvy. Iné zmluvné dojednanie by súd musel vyhodnotiť ako neplatné s poukazom na § 54 ods. 1 OZ a § 39 OZ.

Vzhľadom na uvedený právny záver prichádza následne do úvahy aplikácia § 457 OZ, podľa ktorého ak zmluva je neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko čo podľa nej dostal.

Pri odstúpení od zmluvy si teda účastníci majú vrátiť len vykonané plnenia podľa zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia. Žalobca teda môže požadovať len vrátenie súm, ktoré poskytol jeho právny predchodca žalovanému pri povolenom prečerpaní peňažných prostriedkov na účte bez akýchkoľvek vedľajších plnení ako sú poplatky či úroky. Nemôže totiž požadovať plnenie zo zmluvy, ktorá sa zrušila od začiatku v dôsledku jeho odstúpenia od zmluvy. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný vyčerpal na bežnom účte sumu 14.160,38 Eur, ale zaplatil viac a to 14528,47 Eur. Preto nárok žalobcu je nedôvodný.

Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z ustanovenia § 524 a násl. OZ.

Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

V danom prípade súd však bol toho názoru, že Slovenská sporiteľňa a.s. si nespĺnila svoju povinnosť v zmysle § 3 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., nakoľko pri dojednaní povoleného prečerpania peňažných prostriedkov neinformovala písomne žalovaného najneskôr v čase uzatvorenia príslušnej dohody o postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy. Písomné oznámenie, ktoré bolo pripojené k žalobe sa týkalo len úverového limitu a ročnej úrokovej sadzby. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia však bola povinnosť informovať spotrebiteľa aj o postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy a keď toto nebolo splnené, podľa názoru súdu dohoda o povolenom prečerpaní je neplatná pre rozpor so zákonom (§ 36 OZ). Dôsledkom tohto záveru je opäť právne posúdenie podľa § 457 OZ.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ten však bol v konaní neúspešný, preto mu náhrada trov konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.